C/2025/2118

11.4.2025

Kokkuvõte komisjoni otsusest,

23. oktoober 2024,

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohase menetluse kohta

(JUHTUM AT.40401 – KASUTATUD VEEREM)

(teatavaks tehtud numbri C(2024) 7355 final all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(C/2025/2118)

23. oktoobril 2024 võttis komisjon vastu otsuse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohase menetluse kohta. Kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 ([1]) artikliga 30 avaldab komisjon osaliste nimed ja otsuse põhilise sisu, sealhulgas kehtestatud sanktsioonid, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

1. SISSEJUHATUS

(1) Otsusega määratakse äriühingule České dráhy, a.s. (edaspidi „ČD“, Tšehhi) ning äriühingutele Österreichische Bundesbahnen-Holding Aktiengesellschaft, ÖBB-Personenverkehr Aktiengesellschaft ja ÖBB-Technische Services-Gesellschaft mbH (edaspidi koos „ÖBB“, Austria) trahv ELi toimimise lepingu artikli 101 rikkumise eest.

(2) ÖBB ja ČD (edaspidi koos „osalised“) osalesid ajavahemikul 9. maist 2012 kuni 21. jaanuarini 2016 kokkuleppes ja/või kooskõlastatud tegevuses, mille eesmärk oli takistada nende ühise konkurendi RegioJet a.s. (edaspidi „RegioJet“, Tšehhi) turule sisenemist või laienemist riigisiseste pikamaa raudtee-reisijateveoteenuste osutamiseks Tšehhis ning rahvusvaheliste pikamaa raudtee-reisijateveoteenuste osutamiseks Praha-Viini liinil Austria ja Tšehhi vahel, vältides, takistades või piirates äriühingu RegioJet juurdepääsu ÖBB kasutatud raudteevagunitele, mis on mõeldud pikamaa-reisijateveoks.

2. JUHTUMI KIRJELDUS

2.1. Menetlus

(3) Ajavahemikul 28. juunist kuni 1. juulini 2016 tegi komisjon kontrollkäigud ČD valdustesse (Prahas) ja ÖBB valdustesse (Viinis).

(4) Seejärel sai komisjon ÖBB-lt taotluse trahvide vähendamiseks vastavalt komisjoni 2006. aasta teatisele, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul (edaspidi „leebema kohtlemise teatis“).

(5) 10. juunil 2022 võttis komisjon vastu vastuväited. 14. septembril 2022 esitas ÖBB vastuväidetele kirjaliku vastuse. 30. septembril 2022 esitas ČD vastuväidetele kirjaliku vastuse. 13. ja 14. detsembril 2022 kasutasid mõlemad osalised õigust olla ära kuulatud, osaledes suulisel ärakuulamisel.

(6) Konkurentsi piiravat tegevust ja turgu valitsevat seisundit käsitlev nõuandekomitee esitas pooldava arvamuse 18. oktoobril 2024.

([1]) EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 411/2004 (ELT L 68, 6.3.2004, lk 1).

2.2. **Rikkumise kokkuvõte**

2.2.1. *Faktid*

(7) Otsuses leitakse, et ČD ja ÖBB kasutasid kokkumängitult ÖBB kasutatud reisivagunite müügimenetlustes ebaausaid võtteid äriühingu RegioJet kahjuks, et moonutada konkurentsi pikamaa raudtee-reisijateveo turul Tšehhis ning rahvusvahelisel raudteeliinil Praha ja Viini vahel.

(8) Osaliste põhitegevus on raudtee-reisijateveoteenuste osutamine vastavalt Tšehhis ja Austrias ning nende kahe riigi vahelistel rahvusvahelistel liinidel, kus osalised pakuvad koostöös ühiseid teenuseid (nt Praha-Viini liinil). Rikkumisperioodil oli RegioJet ČD tegelik konkurent Tšehhis ja mõlema osalise võimalik konkurent Praha-Viini liinil.

(9) Piiratud ressurssidega väikese uue turule sisenejana tugines RegioJet nii oma olemasolevas tegevuses kui ka võimalikus tegevuse laiendamises suurel määral kasutatud vagunitele. ÖBB oli nende vagunite oluline allikas, kuna need ühildusid tehniliselt Austria ja Tšehhi raudteevõrkudega ning kuna tal oli palju kvaliteetseid ja nüüdisaegsete omadustega (kliimaseadmed, sobivus suureks kiiruseks jne) vaguneid.

(10) Leppides kokku võtta meetmeid, et piirata äriühingu RegioJet juurdepääsu ÖBB kasutatud vagunitele, taotlesid ČD ja ÖBB laiemat eesmärki takistada oma ühise konkurendi RegioJet turule sisenemist või laienemist riigisiseste pikamaa raudtee-reisijateveoteenuste osutamiseks Tšehhis ja rahvusvaheliste pikamaa raudtee-reisijateveoteenuste osutamiseks Praha-Viini liinil.

(11) Rikkumine seisnes arvukates rikkumisperioodil toimunud konkurentsivastastes tegevustes, nagu:

a. ÖBB vagunite müügi ajastamine viisil, mis vähendaks võimalust, et vagunid müüakse äriühingule RegioJet;

b. vagunite müügil ebaausate võtete kasutamine, et vagunid saaks äriühingu RegioJet asemel hankida ČD;

c. teabe vahetamine teiste pakkujate pakkumuste ja huvi ulatuse kohta ning

d. ühel juhul, kui tegemist oli vagunitega, mida ČD ei kavatsenud osta, sobivas ostjas (muu kui RegioJet) kokkuleppimine.

(12) Osalised olid teadlikud, et ÖBB kasutatud vagunid olid uue turule siseneja RegioJeti jaoks oluline sisend ja et RegioJeti juurdepääsu piiramine ÖBB vagunitele võis vähemalt piirata RegioJeti laienemist ja seega vähendada tema võimet osalistega konkureerida.

2.2.2. *Õiguslik hinnang*

(13) Otsuses leitakse, et osaliste kokkulepe ja/või kooskõlastatud tegevus kujutab endast ELi toimimise lepingu artikli 101 lõike 1 ühte ja pidevat rikkumist ning leebema kohtlemise teatise punkti 1 kohast kartelli.

(14) Otsuses järeldatakse, et kõnealuse kokkuleppe ja/või kooskõlastatud tegevuse sisu, eesmärke ning õiguslikku ja majanduslikku tausta arvesse võttes oli selle eesmärk ELi toimimise lepingu artikli 101 lõike 1 kohane konkurentsi piiramine.

2.3. **Õiguskaitsemeetmed**

(15) Otsuses kohaldatakse trahvide määramise 2006. aasta suuniseid ([2]).

([2]) Suunised määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (ELT C 210, 1.9.2006, lk 2).

2.3.1. *Trahvi põhisumma*

(16) Kummagi osalise trahvi põhisumma määratakse kindlaks rikkumisega seotud kaupade või teenuste müügiväärtuse alusel ning see tuleneb muutuvsumma ja lisasumma kohaldamisest.

(17) Müügiväärtuse kindlaksmääramisel võtab komisjon arvesse pikamaa reisijateveo turgudel osaliste saadud tulu, sealhulgas nii piletimüügist kui ka avaliku teenindamise kohustusega seotud lepingutest saadud tulu.

(18) Asjaomane geograafiline piirkond, millega rikkumine on seotud, koosneb kahest osast: esiteks rahvusvahelisest Praha-Viini liinist ja teiseks kogu Tšehhi territooriumist. Asjaomase geograafilise piirkonna esimese osa puhul kasutatakse kummagi osalise müügiväärtuse alusena osalise tulu sellel liinil. Asjaomase geograafilise piirkonna teise osa puhul võetakse ČD tulu Tšehhis ka ÖBB müügiväärtuse aluseks, omistades kummalegi osalisele 50 % ČD tulust.

(19) Rikkumise raskuse tõttu kohaldatakse nii ÖBB kui ka ČD puhul muutuvsumma ja lisasumma protsendina vastavalt 15 %.

(20) Raskendavaid ega leevendavaid asjaolusid arvesse ei võeta ja hoiatavat kordajat ei kohaldata.

2.3.2. *10 % käibepiiri ja leebema kohtlemise teatise kohaldamine*

(21) Nii ÖBB kui ka ČD puhul jääb trahv oluliselt alla 10 % nende ülemaailmsest käibest 2023. aastal.

(22) Leebema kohtlemise teatist kohaldades vähendati ÖBB-le määratavat trahvi 45 %.

3. **JÄRELDUS**

(23) Eespool nimetatud rikkumise eest määratakse järgmised trahvid:

a. České dráhy, a.s.: 31 940 000 eurot;

b. Österreichische Bundesbahnen-Holding Aktiengesellschaft, ÖBB Personenverkehr Aktiengesellschaft ja ÖBB-Technische Services Gesellschaft mbH solidaarselt: 16 712 000 eurot.